

MAĽBA AKO TERČ, VYSTREĽTE!

TLAČOVÁ SPRÁVA

„Maľba nie je len obraz, ktorý sa má zavesiť preto, aby visel na stene,“ tvrdí maliarka Rita Koszorús. Aj preto, aby posunula ďalej svoje úvahy o klasickej maľbe a sebareflexiu vlastnej tvorby, prichádza s originálnym projektom HATER PAINTER. Vytvorila abstraktný obraz, do ktorého si budú môcť návštevníci happeningu streliť puškou. Každý, kto bude mať odvahu a bude chcieť, má jednu ranu. Obraz následne prehovorí hlasom kurátorky Simony Bérešovej. Len raz, v sobotu 3. júna 2017 o 19.00 hod. v DOT. Gallery v Bratislave.

„V projekte Hater Painter maliarka Rita Koszorús prevracia obvyklý vzťah maľby a jej konzumentov na ruby. Tradične iba prizerajúceho sa návštevníka galérie premení na aktéra, ktorý dostane možnosť dotvoriť autorkin obraz, a to prostredníctvom strelby. Tento spôsob v sebe nesie potenciál výstrelom obraz zničiť, ale aj vytvoriť jeho novú podobu. Divák sa môže sám rozhodnúť, či bude strelbu považovať za kreatívny akt, alebo za deštrukciu. Rita však nemení iba pozíciu diváka, ale aj maľby samotnej, keďže jej dáva hlas,“ píše vo svojom kurátorskom texte Simona Bérešová. Obraz po každom zásahu prehovorí práve jej hlasom, vysloví štandardné kritické frázy na maľbu, ktorú autorka vytvorila špeciálne pre daný happening.

Jednou z tém, ktoré Rita Koszorús prináša, je vzťah medzi kritikou, odbornou alebo laickou, a maľbou. „Podobne ako vie činnosť maliara byť tvorivá alebo zničujúca, tak aj kritika dokáže byť konštruktívna a dodať dielam nové rozmery, ale rovnako môže byť deštruktívna a násilná. Samotná maľba ostáva vo vzťahu voči názorom iných pasívna, je bezbranne ticho keď ju oslavujú, i keď ju kritizujú,“ dodáva Simona Bérešová.

Rita Koszorús otvára a ponúka happeningom viacero tém. Primárne vytvára paradox - ona sama je maliarkou a zároveň maľbu spochybňuje. „Myslím si, že ak sa chce človek posunúť vo vlastnej tvorbe, najdôležitejšie je, aby ju dokázal vnímať aj z iného uhla, nastavil jej zrkadlo. Ja si užívam, keď sa dielo vytrhne zo zaužívaného kontextu a ocitá sa v novom. Treba spochybňovať svoje dielo, miesto, v ktorom vzniká, lebo len tak sa dá posunúť,“ hovorí mladá maliarka. Druhou jej témou je už spomínaná kritika. „Na Slovensku vníma kritika maľbu ako niečo, čo sa dá zavesiť. A ja sa snažím posunúť hranice ďalej. Neverím totiž, že maľba musí zostať len ako závesný objekt,“ dodáva autorka a zároveň priznáva, že tým, že chce maľbu vystaviť útoku, strelbe, ju istým spôsobom aj zosmiešňuje; predsa by mala zostať vznešeným prvkom.

„Projekt Hater Painter je pokračovaním série Curator Shooting, ktorú Rita Koszorús začala v roku 2015. V rámci tejto série dala príležitosť kurátorovi Davidovi Demeterovi ako zástupcovi teoretikov a kritikov umenia dotvoriť jej obrazy strelbou. Diela postrelené kurátorom v ateliéri autorky boli následne prezentované verejnosti na výstave – BANG! v galérii Telep v Budapešti. Hater Paiter posúva túto myšlienku ďalej a zbraň do ruky dáva širokej verejnosti. Samotná strelba už neprebíha v autorkinom ateliéri, ale v galérii, vďaka čomu sa premení na verejnú akciu, ktorá sa uskutoční počas jedného večera v DOT. Gallery v Bratislave,“ uzatvára kurátorka.

Rita Koszorús (1989) študovala grafiku a maľbu na Vysokkej škole výtvarných umení v Bratislave a na Maďarskej akadémii výtvarných umení v Budapešti. V Budapešti absolvovala v roku 2016 aj rezidenčný pobyt v štúdiu FKSE. Vo svojej tvorbe sa popri maľbe venuje aj jej presahom do iných médií ako je akčné umenie či video. Žije a tvorí v Bratislave.

Zuzana Golianová
Mediálna podpora happeningu *Hater Paiter*

22. máj 2017, Bratislava

